

# Tijdschrift voor Tandheelkunde

JUNI 1938

XLV JAARGANG

AFLEVERING 6

**REDACTIONEEL**  
**GEDEELTE** 

## UIT DE HISTORIE VAN HET TIJDSCHRIFT

Wie de oude jaargangen van dit periodiek napluist, zal daarin vanzelfsprekend de ontwikkeling van ons tijdschrift kunnen volgen en vele van de oudere collega's zullen zich deze zonder meer herinneren.

Er zijn thans echter een groot aantal jongeren, die de oude jaargangen niet ter beschikking hebben (een volledig stel is zelfs een bijzonder en kostbaar bezit geworden) en zodoende zijn ons in de laatste jaren herhaaldelijk vragen gesteld over dien ontwikkelingsgang, zoodat wij meenen, dat het zijn nut kan hebben hen op deze plaats van voorlichting te dienen, zij het dan ook dat wij voor een uitvoerige beschrijving verwijzen naar het jubileumnummer ter gelegenheid van den veertigsten jaargang (Juli 1933).

In 1894 begon het Tijdschrift zijn loopbaan als orgaan van de toenmalige Tandmeesters Vereeniging, in 1893 opgericht. Vóór dien werden alleen (sinds 1880) de handelingen van het Ned. Tandheelkundig Genootschap gepubliceerd.

Oorspronkelijk verscheen het Tijdschrift om de twee maanden, na jaren eerst, werd het een maandschrift.

In 1903 was de Tandmeesters Vereeniging onbaatzuchtig genoeg om het eigendomsrecht af te staan en werd het Tijdschrift in plaats van Vereenigingsorgaan een uitgave van een „Gezelschap” van bekende tandartsen, die het als onafhankelijk periodiek verder zouden beheeren.

Als Gérant bleef in functie collega H. B. de Jonge Cohen, die reeds vanaf het begin zijn werkkraft hier voor gegeven had.

De moeilijkheden bleven echter vele. De Gérant, die eigenlijk alleen belast was met de technische verzorging, had vaak de grootste moeite om te zorgen dat tijdig voldoende copie aanwezig was. Wel hadden de leden van het Gezelschap de verplichting op zich genomen zèlf artikelen te schrijven, maar tusschen het voornemen en de daad waren aanzienlijke verschillen merkbaar en aangezien bij ontstentenis van een eigenlijke redactie verantwoordelijke leiding ontbrak, ontstond er nu en dan een noodtoestand, die den armen Gérant slapeloze nachten moet hebben bezorgd.

In 1913 werd eindelijk een vijftal redacteuren benoemd, die ieder een eigen rubriek te verzorgen kregen, waardoor de toestand wel verbeterde, maar nog verre van ideaal was, zoodat in 1916 besloten werd over te gaan tot een éénhoofdige leiding.

Bakker werd hoofdredacteur, De Jonge Cohen bleef gérant en een drietal redacteuren werden den hoofdredacteur toegevoegd.

Intusschen bevond men zich in de oorlogsjaren, de financiële positie werd moeilijk en ook gingen er stemmen op, die meenden dat ons eenige tijdschrift niet behoorde te zijn in handen van een particulier „Gezelschap”.

In 1918 kwam een accord tot stand en werd de eveneens onafhankelijke „Vereeniging Tijdschrift voor Tandheelkunde” opgericht, die het Tijdschrift overnam. Bepaald werd, dat het Tijdschrift voor Tandheelkunde (zie den omslag) „tevens” zou zijn officieel orgaan van de drie landelijke organisaties. Dit beteekent slechts, dat de Vereeniging verplicht is, alle door deze drie organisaties ingezonden officieele mededeelingen in het Tijdschrift op te nemen.

De firma Tholen belaste zich met de uitgave.

Van dien tijd af liep het technische deel van de uitgave op rolletjes, terwijl onder de energieke leiding van Bakker ook de inhoud niet onaanzienlijk verbeterde.

Toen deze echter op 1 Januari 1921 zijn functie neerlegde,

bleken overtuigend de bezwaren van de te veel gecentraliseerde leiding. Tot dusver namelijk waren de „mederedacteuren” niet veel meer geweest dan collega's, die in moeilijke gevallen eens schriftelijk werden geraadpleegd; in het algemeen echter regeerde supereem en autoritair de hoofdredacteur. Dientengevolge verdween bij zijn heengaan de geheele Redactie; het Tijdschrift moest opnieuw worden opgebouwd.

Dit geschiedde door de op 1 Januari 1921 nieuw opgetreden Redactie, die sindsdien in dezelfde samenstelling en op dezelfde wijze nog steeds in functie is.

De „Vereeniging Tijdschrift voor Tandheelkunde” is een vereeniging van bijzonderen vorm. Zij telt slechts drie leden: de drie landelijke organisaties, die elk in het „Algemeen Bestuur” vertegenwoordigd worden door drie harer („persoonlijke”) leden, resp. drie plaatsvervangers. Deze negen leden kozen de vier redactieleden, die eveneens zitting hebben in het Algemeen Bestuur, dat voor de zakelijke leiding verantwoordelijk is. De beheerende redacteur werd tevens secretaris-penningmeester van het Algemeen Bestuur, zoodat het contact tusschen Bestuur en Redactie verzekerd was.

De Redactie wordt iedere drie jaar gekozen en is voor haar beleid verantwoording schuldig aan het Algemeen Bestuur.

Uitdrukkelijk werd van den aanvang af vastgesteld, dat de (persoonlijke) leden van dat Bestuur er persoonlijk en gezamenlijk zijn, om de belangen van het Tijdschrift te behartigen en niet als mandataris van hunne organisatie, hetgeen de onafhankelijkheid van het Tijdschrift in hooge mate ten goede is gekomen.

Zou een van de drie leden (vereenigingen) bezwaren hebben tegen handelingen van het Bestuur of van de Redactie, dan zouden die in dat Bestuur behandeld moeten worden, met volledige vrijheid van handelen van de betrokken afgevaardigden.

Zouden die afgevaardigden zich in een kwestie van principieelen aard niet kunnen vereenigen met de zienswijze van de meerderheid eener vergadering van hunne organisatie, dan zouden zij òf hun mandaat ter beschikking kunnen stellen,

of wel die organisatie zou bij de eerstvolgende verkiezing kandidaten kunnen voorstellen, van wie zij wist, dat zij de overtuiging van de meerderheid deelden.

Intusschen heeft zich in de ruim twintig jaren die sindsdien zijn verlopen, nog nimmer een dergelijk feit voorgedaan; integendeel, de verhouding van Algemeen Bestuur, Redactie en Vereenigingen is totnutoe steeds voortreffelijk geweest.

De Redactie van haar kant had de rollen zoodanig verdeeld, dat de hoofdredacteur belast werd met de algemeene redactioneële leiding, de beheerend redacteur met de technische afdeling, collega B u i s m a n met de literatuur-rubriek en F r a n k met het medische grensgebied.

Een redactioneële rubriek werd ingesteld om het Tijdschrift zooveel mogelijk te maken tot een levend orgaan, waar het dagelijks wel en wee van de tandheelkunde in zou worden besproken.

De redacteur teekent dit artikel met zijn naam en is voor den inhoud verantwoordelijk, tenzij de Redactie als zoodanig onderteekent, ten bewijze dat zij in haar geheel achter het geschrevene staat.

Sinds vele jaren heeft een vertegenwoordiger van de Redactie met adviseerende stem zitting in het Hoofdbestuur der Maatschappij, opdat zij op de hoogte is en rekening kan houden met hetgeen op sociaal gebied geschiedt of te geschieden staat.

Ook hier echter behoudt de Redactie haar volle onafhankelijkheid, opdat niet het Tijdschrift als zoodanig spreekbuis worde van een der Vereenigingen, hetgeen practisch zou beteekenen, van de meerderheid in het Bestuur van een dier organisaties.

Wij meenen met het bovenstaande ontwikkeling en werkwijze van het Tijdschrift in groote lijnen te hebben weergegeven. Na zeventien jaren ervaring staat de Redactie unaniem op het standpunt, dat de gevolgde werkwijze de juiste is geweest, en dat zij op dezelfde wijze dient te worden voortgezet, omdat gebleken is, dat zij een uitnemende samenwerking, zoowel onderling, als met het Algemeen Bestuur en de leden-organisaties, bij voortdoring waarborgt.

Voorzoover zij kan nagaan, zijn ook de lezers met den

gang van zaken tevreden geweest, zij het dan ook, dat natuurlijkerwijze in den loop der jaren deze of gene niet altijd kon instemmen met het geschrevene door een der redacteuren en aan die kritiek door ingezonden stukken uiting gaf.

Het zou voor de tandheelkunde bedroevend zijn, indien dit nièt geschied ware; men kan zich hoogstens verwonderen, dat het niet vaker voorkwam.

Intusschen is de Redactie allermintst van meening, dat de groei en bloei van ons Tijdschrift niet hooger kan worden opgevoerd. Wat de eerste betreft, is het beschamend, dat nog steeds niet ieder Nederlandsch tandarts geabonneerd is op het eenige orgaan, dat hem op de hoogte kan houden van hetgeen in zijn land op tandheelkundig gebied voorvalt.

En wat de tweede aangaat, dient men te begrijpen, dat niet een *Redactie* een tijdschrift als het onze kan maken, of althans behóórt te maken; dat is de taak van de gezamenlijke tandartsen in Nederland.

Voorzoover men kritiek heeft, levere men die in opbouwenden zin; zij zal dan gaarne worden gehoord en er zal naar worden geluisterd.

Men bedenke echter vooral, dat de „binnenkamerkritiek”, het bekende „kankeren”, dat van alle tijden is en in alle beroepen gelijkelijk voorkomt, dat nimmer opbouwt, maar hoogstens poging tot sabotage zou kunnen zijn, niet anders is dan het afreageeren van minderwaardigheidscomplexen, waarvoor men zich alleen al uit eigenbelang zooveel mogelijk heeft te hoeden.

Er is slechts één categorie van individuen, die geen fouten maakt; dat zijn degenen, die niets uitvoeren! Dit soort critici kan men echter alleen schouderophalend voorbijgaan.

Wie echter van zijn beroep houdt, heeft den moreelen plicht tot medewerking aan den verderen opbouw en op dezulken doen wij een beroep om ook ons gezamenlijk orgaan te maken tot een tandheelkundig periodiek, waarop wij allen trotsch kunnen zijn!

REDACTIE.